

Na osnovu člana 164. tačka 1. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09), federalni ministar unutrašnjih poslova donosi

PRAVILNIK

O IZBORU I ODRŽAVANJU APARATA ZA GAŠENJE POČETNOG POŽARA KOJI SE MOGU STAVLJATI U PROMET SA GARANTNIM ROKOM I ROKOM SERVISIRANJA

(„Službene novine Federacije BiH“, br. 46/11)

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom uređuje se izbor i održavanje aparata za gašenje početnog požara, kao i određivanje aparata koji se mogu stavljati u promet, koji su snabdjeveni garantnim listom i tehničkim uputstvom, te garantni rok aparata i rok osiguranog servisiranja za aparate.

Član 2.

Pravna i fizička lica u slučajevima kada je to predviđeno zakonom i podzakonskim propisom radi zaštite od požara moraju imati aparat za gašenje požara.

Član 3.

Pojmovi koji se koriste u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) vatrogasni aparat je prienosni ili prijevozni aparat koji sadrži sredstvo za gašenje koje se pod pritiskom izbacuje iz spremnika aparata;
- 2) vatrogasni aparat sa bočicom je aparat u čijem spremniku dolazi do radnog pritiska u trenutku aktiviranja ispuštanjem pogonskog plina iz bočice;
- 3) vatrogasni aparat pod stalnim pritiskom je aparat kod kojeg se spremnik stalno nalazi pod radnim pritiskom;
- 4) vrste i tipovi aparata za gašenje požara su aparati navedeni u članu 31. ovog pravilnika;
- 5) veličina aparata za gašenje požara podrazumijeva količinu medija za gašenje požara u aparatu, izraženu u kilogramima ili litrima u zavisnosti od vrste medija;
- 6) mediji za gašenje požara je materija koja gasi vatru, a čija primjena je odobrena i ispitana uz određeni aparat za gašenje požara tokom atestiranja;
- 7) klasa požara predstavlja razvrstavanje požara prema vrsti gorivog materijala po evropskoj klasifikaciji požara (ISO 3941:2007);
- 8) požarno opterećenje je ukupna toplina koja se može osloboditi iz toplinske moći iz svega zapaljivog materijala u posmatranom prostoru (prostorija, skladište, etaža, građevina, objekat, postrojenje, uređaj itd.) bez obzira pripada li goriva tvar konstrukciji ili se nalazi u prostoru;
- 9) specifično požarno opterećenje je prosječan iznos ukupnog požarnog opterećenja po tlocrtnoj jedinici površine prostora (J/m^2);
- 10) spremnik je posuda iz koje se sredstvo za gašenje izbacuje pod pritiskom;
- 11) sredstva za gašenje su tvari ili materija koja gasi vatru, a čija primjena je odobrena i ispitana uz određeni vatrogasni aparat tokom atestiranja;
- 12) zatvarač je uređajni dio koji zaptiva otvor spremnika kroz koji se puni sredstvo za gašenje;
- 13) spojna cijev je savitljiva cijev s priključcima, pomoću koje se sredstvo za gašenje usmjerava na vatru;
- 14) bočica je spremnik pogonskog plina koji se nalazi unutar spremnika ili na spremniku aparata i koji prilikom aktiviranja dovodi aparat pod radni pritisak;
- 15) mlaznica je naprava koja služi za usmjeravanje mlaza sredstva za gašenje;
- 16) sigurnosni ventil je uređaj koji sprečava prekoračenje dopuštenog pritiska u spremniku aparata;

- 17) usponska cijev je cijev kroz koju sredstvo za gašenje požara izlazi iz spremnika aparata;
- 18) uzbudna cijev je cijev kroz koju pogonski plin ulazi u spremnik aparata;
- 19) ovlašteno lice je pravno lice koje ima odobrenje za obavljanje poslova održavanja vatrogasnih aparata propisano ovim pravilnikom;
- 20) vozilo za javni prijevoz je motorno ili priključno vozilo kojim se, uz naknadu, vrši javni prijevoz putnika i tereta u cestovnom saobraćaju (taksi-vozila, kombi-vozila, autobusi, teretna vozila, tramvaji, trolejbusi);
- 21) prijevoz za vlastite potrebe je prijevoz koji fizička i pravna lica obavljaju radi zadovoljavanja vlastitih potreba u vezi s obavljanjem privredne ili druge djelatnosti za koju su registrirani;
- 22) suhi zatvoreni prostor je zatvoreni prostor u kojem relativna vlažnost zraka nije veća od 80%.

II - IZBOR I ODRŽAVANJE APARATA

1. Izbor aparata

Član 4.

Izbor, broj, vrsta i veličina vatrogasnog aparata (u daljnjem tekstu: aparat) određuje se u skladu sa klasom požara koji može nastati na građevini, površinom građevine i proračunom požarnog opterećenja.

U građevine se postavljaju aparati i u slučaju kada imaju ugrađenu stabilnu instalaciju za gašenje požara i hidrantsku mrežu.

Član 5.

Broj jediničnih aparata s obzirom na požarno opterećenje i površinu građevine dat je u Tabeli broj 1.

Jedinični aparati iz Tabele 1. ovog pravilnika su: S 9 kg (prah), Pz 9 l (pjena), Vr 9 l (voda) HL 6 kg (halonski ugljikovodik) i CO₂ 5 kg (ugljendioksid).

U građevinama visokog požarnog opterećenja na svakih 500 m² pored broja aparata navedenih u Tabeli 1. ovog pravilnika dodaje se još po jedan prijevozni aparat S 50 kg ili HL25 kg ili Pz 50 l.

Pravna lica za koje je prema odredbama Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09, u daljnjem tekstu: Zakon) utvrđena obaveza donošenja plana zaštite od požara, izbor potrebnog broja, vrste i veličine aparata za gašenje požara određuje se na osnovu proračuna i grafičkog prikaza potrebnog broja aparata u tom planu.

Član 6.

Aparati za gašenje početnog požara postavljaju se u blizini mogućeg izbijanja požara, na uočljivom i vidljivom mjestu.

Udaljenost između aparata ne smije biti veća od 20 m.

Prijenosni aparati za gašenje početnog požara mogu biti smješteni na pod ili postavljeni na zid i to tako da ručka za nošenje aparata ne bude na visini većoj od 1,5 m od poda.

Mjesto postavljanja aparata u prostorijama čija je površina veća od 50m² mora se označiti naljepnicom najmanjih dimenzija 150 mm x 150 mm, na kojoj je oznaka aparata.

Član 7.

Zabranjeno je uvoziti aparat za gašenje požara halonom u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) od dana nakon što protekne šest mjeseci od završetka projekta za upravljanje halonima u Bosni i Hercegovini, osim za korištenje u civilnom i vojnom zrakoplovstvu i vojnim vozilima radi zaštite svih letjelica, posade i putnika u letjelicama i vojnim vozilima od požara.

Član 8.

Minimalni broj, vrsta i veličina aparata za zaštitu motornih vozila koja obavljaju javni prijevoz prikazani su u Tabeli broj 2.

Aparati na vozilima trebaju da budu ugrađeni na nosačima u vozilima tako da budu lahko dostupni i zaštićeni od uticaja atmosfere ili drugih štetnih uticaja.

Broj, vrsta i veličina aparata za zaštitu vozila koja prevoze opasne materije određuju se prema propisima o prijevozu opasnih materija.

2. Održavanje aparata

Član 9.

Korisnici aparata dužni su osigurati održavanje i ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti aparata, u skladu sa propisima o tehničkim normativima i standardima koji se odnose na ta pitanja i uputstvom proizvođača.

Održavanje i ispitivanje aparata u vezi sa njihovom ispravnosti i funkcionalnosti mogu obavljati pravna lica koja su registrirana i ovlaštena za obavljanje te djelatnosti.

Neposredne poslove održavanja i ispitivanja aparata mogu obavljati lica koja su položila stručni ispit iz člana 39. stava 6. Zakona i koja imaju odobrenje od proizvođača (u daljnjem tekstu: stručna lica), s tim da se pod istim uvjetima na obavljanju tih poslova mogu angažirati profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice.

Neposredne poslove održavanja i ispitivanja ne smiju obavljati lica koja nisu u radnom odnosu u pravnom licu iz stava 2. ovog člana.

Ovlaštenje iz stava 2. ovog člana odnosi se na odobrenja za obavljanje poslova održavanja i ispitivanja aparata, koje izdaje kantonalno ministarstvo unutrašnjih poslova (u daljnjem tekstu: kantonalno ministarstvo).

Član 10.

O svakom izvršenom pregledu i ispitivanju aparata sačinjava se zapisnik koji sadrži:

- 1) datum ispitivanja;
- 2) identifikacijske podatke aparata;
- 3) ime i potpis lica koje je izvršilo ispitivanje i
- 4) nedvosmisleni konstataciju o ispravnosti aparata.

Zapisnik iz stava 1. ovog člana dostavlja se korisniku aparata.

Član 11.

Održavanje aparata obuhvata:

- 1) redovan pregled,
- 2) periodični pregled i
- 3) kontrolno ispitivanje.

Član 12.

Redovan pregled aparata vrši korisnik aparata, a periodični pregled i kontrolno ispitivanje vrši samo pravno lice iz člana 9. ovog pravilnika.

Član 13.

Redovan pregled obuhvata sljedeće:

- 1) uočljivost aparata i pristup aparatu;
- 2) opće stanje aparata;
- 3) kompletnost aparata i
- 4) stanje plombe aparata, odnosno ventila.

Redovan pregled se obavlja najmanje jednom u tri mjeseca, ovisno od uvjeta u kojima je smješten aparat.

Uočene nedostatke na aparatu korisnik aparata je dužan sam otkloniti ili uz pomoć stručnog lica.

Član 14.

Periodični pregled aparata pod stalnim pritiskom obuhvata sljedeće:

- 1) vanjski pregled općeg stanja aparata, s obzirom na koroziju i fizička oštećenja;
- 2) vanjski pregled stanja i kompletnosti svih dijelova aparata;
- 3) pregled uočljivosti i čitljivosti natpisa i uputstva za rukovanje na aparatu;
- 4) provjera roka za vršenje hidrauličkog ispitivanja čvrstoće i nepropustljivosti rezervoara;
- 5) kontrolu radnog pritiska u aparatu (osim CO2 aparata);
- 6) kontrolu ispravnosti manometara (ako je omogućena);
- 7) izvlačenje osigurača i ponovno plombiranje;
- 8) pregled stanja spojne cijevi i mlaznice uz propuhivanje zrakom i obaveznu zamjenu oštećenih ili dotrajalih dijelova i zaptivača;

9) provjeru mase sredstava za gašenje vaganjem, te upisivanje na samoljepljivu naljepnicu, i lijepljenje na rezervoar aparata i

10) protresanje aparata u obrnutom položaju radi rastresanja praha.

Kod periodičnog pregleda aparata punjenih prahom nakon isteka druge godine od dana prodaje, kao i kod svakog sljedećeg periodičnog pregleda, izvršit će se sve radnje iz stava 1. ovog člana, osim radnje iz tačke 5. stava 1. ovog člana, umjesto koje treba smanjiti pritisak na aparatu na pritisak okoline i provjeriti stanje praha u pogledu sipkosti, pojave grudica i stranih tijela.

Izvršeni periodični pregled iz stava 2. ovog člana potvrdit će se lijepljenjem naljepnice na usponsku cijev čiji izgled i sadržaj je dat na slikama 1. i 1.a.

Član 15.

Periodični pregled aparata s bočicom obuhvata sljedeće:

- 1) vanjski pregled općeg stanja aparata s obzirom na koroziju i fizička oštećenja;
- 2) vanjski pregled stanja i kompletnosti svih dijelova aparata;
- 3) pregled uočljivosti i čitljivosti natpisa i uputstva za rukovanje na aparatu;
- 4) provjeru roka za vršenje hidrauličkog ispitivanja čvrstoće i nepropustljivosti rezervoara;
- 5) izvlačenje osigurača i ponovno plombiranje;
- 6) pregled stanja spojne cijevi i mlaznice uz propuhivanje zrakom i obaveznu zamjenu oštećenih ili dotrajalih dijelova i zaptivača;
- 7) skidanje zatvarača, provjeru rada mehanizma za aktiviranje i svih zaptivača;
- 8) provjeru usponske i uzbudne cijevi;
- 9) provjeru mase pogonskog plina u bočici vaganjem;
- 10) upisivanje izvagane mase i datum na samoljepljivu naljepnicu i lijepljenje na bočicu čiji izgled i sadržaj je dat na slikama 2. i 2.a.

Bočice starije od 20 godina odbacuju se ako proizvođač nije propisao duži vijek trajanja bočice.

Kod aparata iz stava 1. ovog člana punjenih prahom potrebno je provjeriti stanje praha u pogledu rastresitosti, pojave grudica i stranih tijela.

Kod prijenosnih aparata s bočicom potrebno je zatvoriti otvor rezervoara, protresti prah preokretanjem i protresanjem aparata.

Prijevozne aparate sa bočicom treba polegnuti i protresti.

Neupotreblljivi prah treba zamijeniti u cijelosti novim istovrsnim prahom.

Prosijavanje praha nije dopušteno.

Radnje iz st. 3., 4., 5. i 6. ovog člana treba izvršiti u suhom zatvorenom prostoru i u što kraće vrijeme da se izbjegne vlaženje praha vlagom iz zraka.

Kod aparata za gašenje sredstvima na bazi vode treba isprazniti vodu iz rezervoara i izvršiti provjeru unutrašnjosti rezervoara na koroziju te u slučaju da zadovoljavaju, ponovno napuniti.

Korisnici aparata dužni su osigurati periodične preglede aparata, u skladu s ovim pravilnikom, najmanje jednom u šest mjeseci.

Član 16.

Nakon izvršenog periodičnog pregleda, aparat treba označiti naljepnicom čiji su izgled i sadržaj dati na slikama 3. i 3.a., koja se buši kako bi se označio mjesec i godina izvršenog pregleda i šifra (oznaka) stručnog lica koje je izvršilo pregled.

Prilikom zamjene naljepnice, kod periodičnog pregleda, na novu naljepnicu treba prenijeti godinu prethodnog kontrolnog ispitivanja.

Član 17.

Uočene nedostatke tokom periodičnog pregleda aparata stručno lice je obavezno u potpunosti otkloniti, odnosno neispravne dijelove zamijeniti isključivo istovrsnim rezervnim dijelovima proizvođača aparata i sredstvom za gašenje, odnosno rezervnim dijelovima odobrenim za upotrebu od strane proizvođača aparata.

Ukoliko nedostaci na aparatu nisu otklonjeni na način predviđen u stavu 1. ovog člana, aparat se smatra neispravnim i stavlja se van upotrebe.

Aparat kojem je istekao rok za vršenje hidrauličkog ispitivanja čvrstoće i nepropusnosti rezervoara smatra se neispravnim.

Član 18.

Kontrolnom ispitivanju prema ovom pravilniku podliježu aparati čiji je radni pritisak manji od 25 bara i bočice sa pogonskim gasom zapremine 0,22 litra.

Član 19.

Kontrolno ispitivanje obuvata radnje predviđene periodičnim pregledom uz dodatak sljedećih radnji, i to:

- 1) kod aparata pod stalnim pritiskom, oslobađanje pritiska iz aparata i otvaranje rezervoara;
- 2) rasklapanje zatvarača ili ventila, provjera mehanizma za aktiviranje i zamjena svih zaptivača;
- 3) provjera usponskih cijevi;
- 4) iz aparata napunjenih prahom treba isprazniti prah uz provjeru stanja praha u pogledu rastresitosti i pojave grudica;
- 5) iz aparata napunjenog halonom prepumpati halon iz rezervoara;
- 6) pregled unutrašnjosti rezervoara;
- 7) vršenje hidrauličkog ispitivanja čvrstoće i nepropusnosti rezervoara;
- 8) sušenje ispitnog rezervoara izvana i iznutra;
- 9) utiskivanje oznake godine ispitivanja i znaka ovlaštenog preduzeća koje je izvršilo ispitivanje na dno s vanjske strane rezervoara;
- 10) prije ponovnog punjenja rezervoara aparata prahom, na dno rezervoara staviti prsten izrađen od materijala koji je otporan na koroziju (Slika 4.) na kojem treba, na neizbrisiv način, označiti godinu izvršenja spomenute radnje;
- 11) provjera pritiska otvaranja sigurnosnog ventila osim kod rasprskavajućih membrana;
- 12) izmjena rasprskavajućih membrana na sigurnosnim ventilima.

Ako se prilikom ispitivanja iz stava 1. tačka 7) ovog člana uoče oštećenja, propuštanja ili trajne deformacije, rezervoar se otklanja i stavlja van upotrebe.

Član 20.

Nakon izvršenog kontrolnog ispitivanja, aparat treba napuniti u skladu s uputstvom proizvođača istovrsnim sredstvom za gašenje, odnosno istovrsnim pogonskim gasom, te označiti naljepnicom koja se buši kako bi se označila godina izvršenog pregleda i šifra (oznaka) stručnog lica koje je izvršilo pregled.

Član 21.

Kontrolno ispitivanje aparata mora se obaviti najmanje svakih pet godina.

Kod aparata starijih od 15 godina, osim CO₂, sve radnje iz člana 20. ovog pravilnika potrebno je izvršiti svake dvije godine.

Član 22.

Samo na aparate koji su ispitani i ispravni može se postaviti ili naljepiti evidenciona kartica. Aparat čija se posuda ili neki njen dio moraju ispitivati na pritisak smatra se neispravnim ako ispitivanje iz člana 11. ovog pravilnika nisu obavila pravna lica koja ispunjavaju uvjete utvrđene u članu 39. stav 6. Zakona, a aparat za koji ne postoji evidencija o njegovoj ispravnosti smatra se neispravnim.

III - IZDAVANJE ODOBRENJA ZA ODRŽAVANJE APARATA

Član 23.

Pravno lice iz člana 9. ovog pravilnika mora imati odobrenje za obavljanje poslova održavanja i ispitivanja aparata.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana izdaje kantonalno ministarstvo prema sjedištu pravnog lica.

Odobrenje za obavljanje poslova održavanja i ispitivanje aparata izdaje se u vidu rješenja.

Protiv rješenja iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rješenja Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova-Federalnom ministarstvu unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo).

Rješenje doneseno po žalbi iz stava 4. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravi spor kod kantonalnog suda prema sjedištu kantonalnog ministarstva koje je donijelo rješenje.

Kantonalno ministarstvo će dostaviti Federalnom ministarstvu rješenje iz stava 3. ovog člana radi upisa u registar o pravnim licima iz člana 30. ovog pravilnika.

Član 24.

Pravna lica za obavljanje poslova periodičnog pregleda i kontrolnog ispitivanja iz člana 9. ovog pravilnika moraju posjedovati odgovarajući prostor za rad, imati u radnom odnosu najmanje jedno stručno lice i minimalnu opremu za održavanje aparata.

Član 25.

Prostor za rad iz člana 24. ovog pravilnika treba biti takav da se u svim vremenskim uvjetima svi predviđeni radovi mogu nesmetano i sigurno obaviti, bez opasnosti za radnika i životnu okolinu.

Za punjenje i pražnjenje aparata prahom treba biti osiguran suhi zatvoreni prostor.

Član 26.

Minimalna oprema za održavanje aparata iz člana 24. Ovog pravilnika je sljedeća:

- 1) alat opće namjene (ključevi, kliješta, škrip itd.) po količini i vrsti prilagođen obimu posla;
- 2) kliješta za plombiranje s identifikacijskom oznakom ovlaštenog preduzeća;
- 3) moment-ključ s potrebnim nastavcima za pritezanje;
- 4) vaga za kontrolu bočica klase tačnosti II, s podjelom 1 gram;
- 5) vaga za kontrolu mase punjenja imase prijenosnih aparata klase III, s podjelom 10 grama;
- 6) vaga za kontrolu mase punjenja i mase prijevoznih aparata klase tačnosti III, s podjelom 100 grama;
- 7) pumpa za pretakanje CO₂ s opremom za punjenje aparata i napravom za punjenje bočica;
- 8) pumpa, priključci i naprave za hidraulično ispitivanje pojedinih tipova i vrsta rezervoara aparata;
- 9) naprava za ispitivanje i regulaciju sigurnosnih ventila;
- 10) uređaj za pražnjenje i punjenje aparata prahom;
- 11) uređaj za punjenje i stavljanje pod pritisak aparata pod stalnim pritiskom;
- 12) katalogi rezervnih dijelova i upute proizvođača za pregled i održavanje.

Oprema iz stava 1. ovog člana mora imati dokument kojim se dokazuje da je redovno pregledana i baždarena.

Pregledanje i baždarenje vage, pumpe, naprava i uređaja iz stava 1. ovog člana vrši se svake godine.

Član 27.

Pravno lice za dobijanje odobrenja iz člana 23. ovog pravilnika podnosi zahtjev kantonalnom ministarstvu.

Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana podnosi se sljedeće:

- rješenje o upisu u sudski registar;
- dokaz o raspolaganju odgovarajućim radnim prostorom;
- popis opreme za održavanje;
- dokaz o položenom stručnom ispitu iz člana 39. stav 6. Zakona za stručno lice;
- dokaz da je stručno lice u radnom odnosu.

Vatrogasne jedinice za sticanje odobrenja iz člana 23. ovog pravilnika umjesto rješenja o upisu u sudski registar dostavljaju pravilnik o unutrašnjoj organizaciji.

IV - EVIDENCIJA

Član 28.

Korisnik aparata je dužan da vodi evidenciju o izvršenom redovnom pregledu aparata, u obliku knjige formata A4, koja sadrži sljedeće podatke:

- 1) naziv aparata;
- 2) tip i tvornički broj aparata;
- 3) vrijeme i datum redovnog pregleda;
- 4) uočeno stanje aparata;
- 5) podatke o licu koje je vršilo ispitivanje (ime, prezime i potpis);
- 6) pečat pravnog lica koje je vršilo servisiranje aparata.

Član 29.

Pravna lica iz člana 9. ovog pravilnika dužna su da vode Evidenciju o održavanim i ispitanim aparatima, u skladu sa ovim pravilnikom.

Evidencija iz stava 1. ovog člana vodi se u obliku knjige formata A4 i sadrži sljedeće:

- 1) podatke o tipu, tvorničkom broju i korisniku aparata;
- 2) datum o izvršenju redovnog, periodičnog pregleda i kontrolnog ispitivanja;
- 3) ime i potpis lica koje je izvršilo ispitivanje;
- 4) konstataciju o stanju aparata (ispravan/neispravan);
- 5) broj evidencione kartice.

Član 30.

Kantonalno ministarstvo vodi Evidenciju o izdatim odobrenjima za obavljanje poslova održavanja i ispitivanja aparata.

Evidencija iz stava 1. ovog člana vodi se u obliku knjige formata A4 i sadrži sljedeće podatke:

- 1) naziv pravnog lica kojem se izdaje odobrenje za obavljanje poslova održavanja aparata,
- 2) sjedište i adresa pravnog lica,
- 3) broj i datum odobrenja.

Federalno ministarstvo vodi Registar izdatih odobrenja za održavanje i ispitivanje aparata, koji sadrži sljedeće podatke:

- 1) naziv kantonalnog ministarstva koje je izdalo odobrenje,
- 2) naziv pravnog lica kojem je izdato odobrenje,
- 3) broj i datum rješenja.

V - STAVLJANJE U PROMET APARATA I GARANTNI ROK I ROK OSIGURANOG SERVISIRANJA

Član 31.

Aparati koji se mogu stavljati u promet na području Federacije su:

- 1) Aparati za gašenje prahom (označava se oznakom S);
- 2) Aparati za gašenje ugljendioksidom (označava se oznakom CO2);
- 3) Aparati za gašenje hemijskom pjenom (označava se oznakom Ph);
- 4) Aparati za gašenje zračnom pjenom (označava se znakom Pz);
- 5) Aparati za gašenje vodom (označava se oznakom V za puni mlaz, a Vr za raspršeni mlaz);
- 6) Aparati za gašenje vodom i pjenom (označava se oznakom VP);
- 7) Aparati za gašenje halonom (označava se oznakom HL).

Aparati iz stava 1. ovog člana mogu se stavljati u promet na području Federacije pod uvjetom da imaju garancijski list i tehničko uputstvo i za koje moraju biti utvrđeni garantni rok i rok osiguranog servisiranja.

Garantni list i tehničko uputstvo za aparate koji su proizvedeni u Bosni i Hercegovini izdaje proizvođač, a za aparate koji se uvoze izdaje pravno lice koje uvozi aparate.

Aparati iz stava 1. ovog člana moraju ispunjavati standarde propisane evropskom normom EN 3, što se dokazuje certifikatom o usklađenosti sa normom EN 3, koji izdaje ovlašteno pravno lice.

Certifikat o usklađenosti sa normom EN pravno lice iz stava 4. ovog člana može izdati ukoliko ima odobrenje Federalnog ministarstva.

Odobrenje iz stava 5. ovog člana izdaje se rješenjem.

Član 32.

Garantni rok za aparate iz člana 31. ovog pravilnika ne može biti kraći od godinu dana, koji počinje teći od dana prodaje aparata namalo.

Rok osiguranog servisiranja za aparate iz člana 31. ovog pravilnika ne može biti kraći od pet godina.

Član 33.

Kantonalno ministarstvo će rješenjem odobrenje iz člana 23. ovog pravilnika oduzeti u sljedećim slučajevima, i to:

- 1) ako se utvrdi da su u obavljanju poslova održavanja i ispitivanja aparata učinjeni teži propusti u poštivanju zakona i ovog pravilnika,

2) ako pravno lice iz člana 9. ovog pravilnika prestane obavljati djelatnost za koju je registrirano,

3) ako prestanu postojati neki od uvjeta na osnovu kojih je odobrenje izdato.

Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Rješenje doneseno po žalbi iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravi spor kod kantonalnog suda prema sjedištu kantonalnog ministarstva koje je donijelo rješenje.

Član 34.

Tabela 1. iz člana 5., Tabela 2. iz člana 6., slike 1. i 1.a. iz člana 14., slike 2. i 2.a. iz člana 15., slike 3. i 3.a. iz člana 16. I Slika 4. iz člana 19. ovog pravilnika nalaze se u prilogu ovog pravilnika i čine njegov sastavni dio.

VI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35.

Pravna lica koja se bave održavanjem aparata moraju u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika dobiti odobrenja za obavljanje poslova održavanja aparata, u skladu s odredbama ovog pravilnika.

Član 36.

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje primjena Pravilnika o posebnim uvjetima za vršenje kontrolnog ispitivanja aparata za gašenje početnog požara ("Službeni list SRBiH, broj 29/85).

Član 37.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Tablica 1.

Površina objekta (m ²) do	Požarno opterećenje		
	Nisko do 1GJ/ m ²	Srednje 1 do 2GJ/ m ²	Visoko preko 2GJ/ m ²
20	1*	1*	1
50	2	2	2
100	2	2	3
150	2	3	3
200	3	3	4
300	3	3	5
400	3	4	6
500	3	4	7
750	4	6	9
1000	5	7	12
2000	6	9	17
3000	7	12	22
4000	10	17	32
5000	12	22	42
6000	15	27	52
7000	17	32	62
8000	20	37	72
9000	22	42	82
10000	27	52	101

* Jedinični aparat za gašenje požara u ovom je slučaju prah 6 kg, pjena 6 l i CO₂-3 kg

Tablica 2.

Vrsta vozila	Vrsta i veličina aparata	Broj komada
osobni automobili, kombi-vozila	prah ABC - 2 kg ili halon 2 kg	1
autobusi javnog gradskog prijevoza, kamioni do 2,5 t	prah ABC - 3 kg	1
međugrad. autobusi i kamioni do 10 t nosivosti	prah ABC - 6 kg	1
kamioni s prikolicom i tegljači	prah ABC - 6 kg	2

